

Preken ved avskjedsgudstjeneste 19.04.2026

Biskop Anne Lise Ådnøy

3. søndag i Påske Jh.10.11-18

Dette er en merkedag i livet mitt. Jeg kjenner igjen en følelse fra vigslingsgudstjenesten. En ro, fordi dette har andre gjort før meg. Jeg er liten i rekken. Og jeg ser noen lange linjer.

Da jeg var omtrent 13 år så jeg farfar grine. Han var så lettrørt! (så vet vi hvor det kommer fra): «Det er så mange sauer i verden», sa et barnebarn som satt på fanget til farfar som var prest. «Jeg tror jeg må bli hyrde?». Det hører med til fortellinga at gutten valgte jordbruksskole, ikke presteutdanning.

Det har blitt tatt mye bilder de siste sju åra, og jeg er blitt mer vant til å stille opp på fotografier. Hva er best: å fryse fast et øyeblikk på fotografi – eller å lagre bilder i hjertet, som den gang jeg så farfar grine? Kanskje de beste bildene fins og blir bevart inni oss? Tekstene i dag gir et bilde av Gud – et usynlig bilde. Jeg vokste opp med kveldsbønn og har prøvd å gi videre det jeg selv fikk del i: «Det er godt å være Jesu lille lam!» Tre uker gammel ble jeg korsmerket og døpt og for alltid knyttet til Jesus, den gode gjeteren.

Gjeterbildet er Guds selfie. Bildet av gjeteren som verger sauene finnes i den hebraiske bibelen. Fra eldgamle tider har dette bildet av Gud gitt mennesker trygghet. Kong David skrev Salme 23 1000 år før Jesus ble født: «Herren er min hyrde». Gjeterbildet er ikke bare lyst og vakkert. Dødsskyggens dal er der, og fiendene. Eller kanskje ulvene?

Hvilke forutsetninger har vi for å ta innover oss ordene om fiender og dødsskygge? Vi får nyheter fra krigsområder. Vi må tåle å høre om «rovdyr», det mørke, det farlige. I aviser og nyheter tar den voldsomme døden mye plass.

Minnegudstjenester for rusoffer og trafikkoffer har gitt inntrykk jeg kommer til å bære med meg alltid. Kirkerommet kan være fylt med en lada stillhet. Det handler alltid om ett og ett menneske, med familier og venner, med tanker, følelser og planer for livet. Under overflaten, bakom førstesidebildet står alltid ett og ett menneske, aleine. Når ulvene kviskrer om natten er de aller farligst: «Ikke tro at du betyr noe. Verden er altfor vanskelig til at det går an å gjøre noe med det!» Det er et budskap vi aldri må akseptere!

I dag gir vi takkoffer til Kirkens Nødhjelp. I Fasteaksjonen før påske formulerte KN seg slik: «Vi er til stede i Midtøsten. Midler fra fasteaksjonen gjør oss i stand til å handle raskt». Kraften til å gjøre godt er av Guds hellige ånd. Gud gir meg håp gjennom mennesker som gir, deler og agerer, de som setter ord om nestekjærlighet ut i livet!

Den gode gjeteren, hvordan ser han ut? Kanskje hjertet hører stemmen hans lenge før vi vet hvem han er? Jesus sier: «Mine sauer hører min røst, jeg kjenner dem, og de følger meg.» Hyrdebildet må være annerledes enn nyhetsoppslag og bilder på skjerm. Det er et bilde som blir tegnet i hjertet. I påskelys og etterpåklokskap er det bilde av han som gir sitt liv for sine venner, han som dør på korset for verdens skyld.

Se dere rundt i dette rommet. Seierskorset over korbuen, fargene, barokk-kunsten, se hvor fint det nye føyer seg inn i det gamle. Så mye rundt oss er travelt, kortvarig, flyktig. Dette rommet kan få pulsen til å senke seg. Sju år som biskop har gått fort. Restaureringen av kirka her lærte meg noe om langsomhet. Vi lever i Guds tid, av og til haster det, noen ganger skjer alt veldig rolig, som å bli ledet til vann der vi finner hvile og med god tid til å hvile i grønne enger.

Mange unge har de siste åra gått rundt med et vevd armbånd, ikke med sitt eget navn på, men med bokstavene WWJD: What Would Jesus Do? Dette ble også brukt som overskrift på den viktigste saken på Ungdommens Kirkemøte i 2025. De 4 bokstavene holder oss fast i utfordringene. Hva ville Jesus ha gjort? Hvert eneste menneske er skapt av Gud med mening og vilje. Så kan fienden og ulvene bare tute om at ingenting nytter: Vi vet bedre enn dem! Hver eneste en av oss betyr noe. Ingen andre kan være akkurat den du er for dine medmennesker.

En konsekvens av at jeg valgte å følge gjeteren er at jeg ble vigsla til prest. Det skjedde på 27-årsdagen min, og ga på en måte en ekstra bekreftelse på at det var dette jeg skulle. Menigheten i Kirklandet i Kristiansund ga meg en keramikkfigur av ei dame med et lam og en hyrdestav. Tidene forandrer seg. Det er fortsatt så mange sauer i verden, og jeg måtte bli hyrde. Det sleit preste-farfar med å forholde seg til. Fred over hans minne.

Illustrasjonen på program-arket i dag er ikke moderne. På visitas i Sola nylig møtte jeg elever i 6.og7. klasse. En gutt på Skadberg kom fram etter samlingen. Tydelig sjenert, og med en flokk jenter bak seg som supportere, og så ga han meg dette søndagsskolebildet. Verden er vanskelig, problemene kan oppleves som dødsskyggens dal, men det er ikke mørket som seirer. Vi kan faktisk gjøre noe godt i verden. For eksempel våge å gi et gammelt søndagsskolebilde til biskopen.

Når alt kommer til alt handler det om kjærlighet, på festdager og i hverdagene. Det å kunne vise godhet, og strekke seg langt for å møte den andre, det gir livet mening. Og er helt i samsvar med WWJD.

Den norske kirke har hatt medlemsundersøkelse igjen. Mye av det som kommer fram er egnet til å skape glede. Flere unge svarer at de ønsker å lære mer om troen. Tallet på familier som vil velge dåp for sine barn øker, flere tenåringer velger dåp før konfirmasjonsdagen. «Det er så mange sauer i verden»! Jeg griner ikke, det er bare et sukk. Før påske var det omtrent 800 ledige stillinger i vårt kirkesamfunn. Jeg er overbevist om at flere bør bli hyrder.

Kanskje vi som er medlemmer i Norges største trossamfunn ligner litt på saueflokkene i heia som retter blikket litt nervøst framover. Ennå er det mye å oppdage. Noe er sikkert farlig. Mye kommer an på hvem vi følger etter. Den gode gjeteren stikker ikke av når livet blir tøft eller hvis vi går oss fast i nederlag og problemer.

Kjære kirkefolk! Jeg tror Jesus fortalte om oss når han sa: *Jeg har også andre sauer, som ikke hører til denne flokken. Også dem må jeg lede.* Vi får tilhøre den korsfestede og oppstandne og tro på ham **nå**. Det ER salighet og evig liv. Vi er et påskefelleskap som åpner seg for det aller største: Den Kjærligheten som er sterkere enn døden!

Ære være Faderen og Sønnen og Den hellige ånd, som var, er og blir, en sann Gud fra evighet til evighet.